GAZETA KRAKOWSKA

Nro 44.

Z KRAKOWA DNIA 31 MAIA 1820 ROKU WE SRODĘ

Z Petersburga d. 27 Kwietnia d. k.

Sprawuiący obowiązki Ober Prokuratora 4go departamentu Rządzącego Senatu Rzeczywisty Radca Stanu Weydemejer, mianowany iest Ober-Prokurorem w tymże departamencie.

Radca Stanu w stopniu Kamerhera, Andrzey Xiąże Gagarin, mianowany iest Mistrzem obrzędów dworu J. C. Mości.

Rzeczywisty Radca Stanu Jabłoński i Rzeczywisty Kamerher Jakowlew, należący do kollegium spraw zagranicznych, mianowani są Radcami taynemi, pierwszy maiąc zostawać na teraźnieyszym obowiązku, a drugi zasiadać w rządzącym Senacie.

W nagrodę gorliwości i długiey służby honorowego opiekuna Rady Moskiewskiey opiekuńskiey, Rzecz: Rad: Stanu Nieczajew mianowany iest Radcą taynym.

N. Cesarz Jmć potwierdził opinią Rady Państwa, zgodnie z Rządzącym Senatem, przyznaiącą dostoyność szlachecką familii Szulców, przez deputacyią wywodową Litewsko-Wileńską uznaney, osiadłey w miasteczku Kieydanach; a iako zapisaną do rewizyi podatku podusznego, z niey wykreślić i do stanu przodków swych powrócić zaleca.

Panny: Katarzyna Doktorowna, córka zmarłego Jenerała piechoty i Anna Chanykówna, córka zmarłego Admirała, mianowane są freylinami dworu NN. Cesarzowych.

Pani Catalani przybyła do Rygi. Sławna także śpiewaczka Pani Sessi dotąd bawi w Nitawie, zkąd się do Wilna uda.

Z Paryża d. 13 Maia.

Deputacyia od izby Deputowanych złożyła Królowi przyiętą ustawę o cłach. — Na posiedzeniu teyże izby d. 10 b. m. była między innemi rzecz o prośbie P. Dumont przeciw ustawie wyiątkowey; chciano względem niey przystąpić do dziennego porządku, ale P. Constant zabrał głos i żalił się na postępowanie cenzury względem dzienników. Przywiódł kilka wyimków z dzienników roialistskich, w których Louvela i Gravier mienią bydź uczniami szkoły liberalistów, że Gravier przyięty był dobrze w mieyscu zgromadzenia lewey strony Deputo-

wanych i obiadował z niemi. Żądał, aby powyższa prośba odesłaną była Ministrowi spraw wewnętrznych, iżby cenzurze zalecił bezstronność. Po długich sporach przemogła nakoniec lewa strona, iż prośba Ministrowi odesłaną została. — Na posiedzeniu d. 12 Hr. Beugnot zdał izbie sprawę o budżecie na rok bieżący, i proponował niektóre odmiany, które kommissyia za potrzebne uznała. Roztrząsanie tego proiektu nastąpi po ukończonem roztrząsaniu ustawy o obiorach, które zacznie się d. 15 i sądząc po zapisaniu się mowców za i przeciw tey ustawie, których iest 120, długo zapewne ciągnąć się będzie.

D. 11 Biskupi Rennes i Mans wykonali przed Królem przysięgę.

Xiężna Berry okazuie wielką odwagę. Po wiadomem w d. 28 Kwietnia pod iey oknami zapaleniu prochu, rzekła do pewney osoby, która okazała się względem niey troskliwą: "Nie sądź, aby mnie ten huk przestraszył; obawiałam się tylko o niespokoyność moich kobiet. Niektórzy ludzie chcieli mi ogień zabawy zrobić; spodziewam się iednak iż móy będzie za kilka miesięcy obchodzony i więcey im przyniesie zgryzoty, niżeli mnie ich przestraszył.,,

Pierwsze wydanie 8000 exemplarzy Pamiętników Xcia Berry przez P. Chateaubriand napisanych, rozkupione zostało w kilku dniach, i drugi raz ie drukuią.

Gravier, który za podłożenie prochu iest uwięziony, zaprowadzony został d. 10 do gospody Bourgogne, gdzie iak wyznał dawniey z iednym z swoich wspólników mieszkał i za niego na kilka dni przed popełnieniem swoiego zamachu mieszkanie zapłacił. Lecz ten po uwięzieniu Gravier zniknął. W sprawie iego słuchano iuż do 7 osób.

Dziennik Sporów mieni się bydź upoważnionym do oświadczenia umieszczonego w dzienniku Sława artykułu o spłaceniu przez Króla Angielskiego Xciu Orleanu kilku millionów długu, iako zupełnie zmyślonego.

P.P. Correard i Bousquet autorowie pisemka: "Question a l'ordre du jour,, skazanemi zostali na 5cio letnie więzienie i zapłacenie 6000 Fr. ponieważ nie stąwili się przed sądem. Na takąż karę skazano nieprzytomnych P.P. Poulet, oyca i syna za buntowniczą piosnkę.

Zapewniaią, iż Rząd nakazał Jeneralnemu Prokuratorowi przy sądzie appellacyynym w Nismes i tamteyszemu sędziemu instrukcyynemu spisać ofiarowane w prośbie przez P. Madier do Montjau wyiaśnienia.

D. 7 b. m. dwie osoby napotkały na ulicy w Paryżu gwardyiaka od 3go pułku i zaprosiły go z sobą na wino. Wypił parę szklanek i rozeszli się. Żołnierz zaledwo wyszedł z gospody dostał mocnych bolesci. Gdy przybył do koszar zawołano do niego lekarza, który skoro dowiedział się o okoliczności, uznał, iż wino było zatrute. Jakoż żołnierz umarł d. 9 i dotąd nie dowiedziano się o iego zabóycach.

Poseł Ziednoczonych Stanów północney Ameryki, który iak wiadomo opuścił Madryt i do Bordeaux przybył, zasłać tam miał listy od swoiego Rządu, poczem miał udać się napowrót do Hiszpanii.

Jenerałom Valhubert, Espagne i Rousseł maią bydź w miastach ich urodzenia Avranches, Epinal i Auch marmurowe pomniki wystawione. W Grenoblu otworzona iest składka na wystawienie Rycerzowi Bayard pomnika.

Derwisz w Tangerze, który uderzył kiiem Konsula Francuzkiego, na śmierć przez Cesarza Marokańskiego skazany został. Cesarz oddał w ręce Konsula iego życie, które mu ten wspaniale darował.

P. Thibout wynalazł nowy gatunek skrzypców.

Z Madrytu d. 2 Maia.

Gazeta urzędowa zawiera wyrok Królewski z dnia 29 Kwietnia, który opiewa: "Gdy słuszną iest rzeczą, aby stósownie do polityczney konstytucyi Monarchii zniknęły z przed oczu narodu Hiszpańskiego wszystkie znaki mniey oycowskiego rządu, przeto rozkazuię municypalnościom wszystkich miast, aby wszelkie znaki lennego panowania znayduiące się na bramach, domach prywatnych i innych mieyscach zatrzeć kazały, ażeby szlachetney wyniosłości ludu Hiszpańskiego, który nieuznaie inney samowładności iak narodową, nieobrażały i dawnego iego poniżenia nie przypominały.„

Król rozkazał, aby woyska narodowe i zebrane w Andaluzyi pod rozkazami Jenerała kapitana tey prowincyi Odonoihu w ieden korpus połączone zostały, pod którym dowodzić ma Jenerał major Quiroga, a Jenerał major Arco-Aguero ma bydź naczelnikiem głównego sztabu.

Gazeta dworska do ogłoszonych iuż 8 Jenerałów adjutantów Królewskich, dodaie ieszcze dwóch: Jenerała Villacampo i Jenerała Zaias.

Król rozkazał, aby uchwała Stanów z dnia 9 Listopada 1812 znosząca w Hiszpańskiey Ameryce pańszczyznę i inne osobiste powinności, była w zupełności do skutku przywiedziona.

Stósownie do okólnika Ministra morskiego uchwała Stanów z dnia 12 Stycznia 1812 przywracaiąca prawo własności posiadaczów lasów i krzaków odbiera odtąd zupełną moc swoią. Pierwszy artykuł tey uchwały nadaie właścicielom lasów i krzaków zupełne prawo rozrządzenia niemi wedle upodobania iako swoią własnością. Drugi dozwala im drzewo ścinać i sprzedawać komu się podoba, bez żadnego pierwszeństwa dla narodowey siły morskiey. Trzeci dozwala im oparkaniać i wdzierżawę wedle upodobania puszczać lasy. Czwarty nakoniec znosi sądy za przestępstwo względem lasów.

Minister skarbowy zalecił okólnikiem władzom mieyscowem staranne wybieranie podatków.

Jenerałowie Castanos, Eguia i Xiąże Alagon prowadzą ustronne zycie w Bilbao. Jenerał Elio zawsze ieszcze zostaie w więzieniu w Valencyi. Żąda on bydź za Walencyią sądzony, gdzieby osobistości przeciw niemu nie było. Nie wiadomo ieszcze czyli iego żądaniu stanie się zadosyć. Następca iego Jenerał Almodavar i pierwsi mieszkańcy miasta są iednak zawsze bacznemi na osobiste iego bezpieczeństwo.

Przybyli tu Angielscy kupcy ofiarowali pożyczyć Rządowi 400 mill. realów (100 mill. Fr.) na mierną prowizyią; ale

ymczasowa junta miała nie przyiąć tey ofiary, gdyż po zebraniu się Stanów znaydzie się dosyć źrodeł w kraiu. Kupcy Hiszpańscy mieli ieszcze na niższą prowizyią od Angielskich ofiarować pożyczkę.

Fregata la Viva popłynie do Teneryffy, Portoriko, Hawanny i Werabrux, a fregata konstytucyia do poludniowey Ameryki: ostatnia ma do wszystkich portów tey części świata, gdzie tylko będzie mogła dostąpić, zawieść wszystkie wyroki tyczące się zaprowadzenia konstytucyi, zwołania Stanów, i t d. Obie fregaty odpłyną z Kadyxu dnia 6 b. m.

Eskadra złożona z 3 fregat, 1 korwety, 2 bryggantyn i kilku pomnieyszych okrętów odpłynąć ma w krótce z Kadyxu do Wenezueli i Kartageny z nieco woyska, lecz nie w celu prowadzenia woyny, ale dla poparcia układów.

List z Kadyxu pod dniem 13 Kwietnia zawiera "Dziś rano udał się ztąd oddział konney artyleryi na wyspę Leon, dla służenia za eskortę 12,000 piastrow, które woysku narodowemu darowane zostały. — Jeneral Campana siedzi w więzieniu warowni S. Piotra, a Valdez S. Sebastyiana; oba obwiniony są rzeź w Kadyxie d. 10 Marca.

Sądzono (wyraża prywatny list z Madrytu) iż rewolucyia nasza zrządzi powszechny nieład. Jakikolwiek iednak na przyszłość los nasz będzie, dotąd iest rzeczą pewną, iż systemat konstytucyyny zaprowadzany iest prędko i spokoynie w całym kraju. Hiszpaniia cieszy się teraz naywiększą spokoynością i przyszły los iey zawisł od wyboru członków do Stanów.

Z Londynu d. 12 Maia.

Dnia 9 P. Wood ponowił w niższey izbie swóy wniosek o wyznaczenie taynego wydziału względem obwinienia Edwarda, mówiąc: "Żądaiąc wyznaczenia wydziału niemam innego zamiaru, iak tylko szukanie sprawiedliwości, której mi Lord Sidmouth (Minister) odmowił. Jezeli izba zezwoli na wyznaczenie wydziału, obowięzuię się dowieść, że Edward był sprawcą spisku przeciw Ministrom, że od 2 lat spiski tylko knował, że broń i mordercze żelaza zakupywał i że sam robił cynowe puszki na pr[illegible]h. Od 5 lat miałem sam baczne [illegible]ko na Edwarda, i naypierwey kazałem go w Windsor uważać, gdzie sprzedawał gipsowe popiersia; na pozor stał się nagle bogatym, i udawał, iż przez ręce Lorda Castlereagh znaczny otrzymał spadek po iednym Baronie Niemieckim. Potem widziałem go w związkach z sługą policyi, którego dawnieyszem zatrudnieniem było z nieiakim Castles namawianie jeńców Francuzkich do ucieczki, aby ich iego kollega mógł chwytać. Doszedłem, że Edward na kilka dni przed uiszczeniem napadu na dom Lorda Harrowby, wziął Thistlewooda do mieszkania Harrison, i gdy Thistlewood po odkryciu spisku uszedł, on wypatrzył go w iego mieszkaniu; ale go poty nie wydał, poki nie było 1000 Fs. na iego schwytanie wyznaczonych. Na owczas został zaraz odkryty, i dowieść mogę, że Edward znaydował się w pobliskości, gdy urzędnik policyi Thistlewooda więził. Uznaię także za potrzebne odczytać tu wyciągi z zeznań, a mianowicie Jerzego Pickard: "Widziałem (wyraża on) naypierwey Edwarda

na zgromadzeniu na Smithfield, ale nie wiele wdawałem się z nim, bo uważałem go za podłego człowieka; znam także iego brata, który iest sekretarzem klubu reformatorów. Pewnego razu w miesiącu Lipcu natrafiłem Edwarda w gospodzie pod białem Iwem; on mnie lepiey znał, niżeli ia iego; pytał się mnie, iak mi się powodzi i rzekł: szkoda przecież Pickardzie, że krwawych tych robaków nie uprzątamy; posłuchay mnie: każdy z nas może bydź za biletem do niższey izby wpuszczony, chociażby nawet niósł pod pachą paczkę, Xiążkę lub cokolwiek bądź. Na przykład kazawszy zrobić żelazną skrzynkę na wzór Xiążki; w tę wpakowawszy na 3 do 4 calów długie z rury fuzyiowey porznięte, prochem napełnione, z obu końców zatkane w środku dla zapału z dziurką przewiercaną sztuki; sześciu ludzi mogłoby z takiemi skrzynkami wniyść do niższey izby, a ieden z flaszką fosforu i luntami, i gdy izba byłaby członkami zapełnioną rzucić ie z galeryi na dół. To sprawiłoby krwawe spustoszenie, dodał śmieiąc się. Thistlewood, mówił daley, iest mężem, który to uskutecznić może i w krótce wyydzie z więzienia (za pierwszem uwięzieniem.) Po niektórych ieszcze mowach, dobył z kieszeni granat, i rzekł: "cóż myslisz o tey rzeczy? „ Cóż to iest, zapytałem go, "Jesteś głupiec, nic nie znasz „ i powiedział mi, że to iest ręczny granat. Zapytał mnie czyli zechcę należeć do towarzystwa 30 do 45 mężów, którzy chcą nader śmiały uskutecznić zamysł; względem czego nie tłomaczył się daley, tylko rzekł, iż nim będzie przedsięwzięty, potrzeba wprzód mieć stróża na psów krwawych (policyią.) Potem dobył z kieszeni osobliwsze narzęd ie i rzekł: można go w końcu zwyczayney laski osadzić, i zaraz iest do użycia. Ja mu odpowiedziałem, iż chcąc się do czegoś przychylić, musiałbym go dokładniey poznać, na co on zapewniał, że Thistlewood zna go dokładnie, a to iest dosyć. W kilka czas potem widziałem w gospodzie na piasku Edwarda i Adams; oba mówili o zamordowaniu Ministrów i wzywali mnie do łączenia się z niemi; Adams dał mi ieden granat, a Edward pikę. Opowiedziałem całą rzecz iednemu z moich przyiaciół, który doradził mi usunąć się od tego. W sobotę przed uskutecznieniem spisku przeciw Ministrom napodkałem Edwarda i Thistlewood; ostatni mowił zemną o rzeczach potocznych, a przy rozeysciu się oba podali se ręce, przyczem Edward rzekł do mnie: " Ty krwawy psie będziesz musiał wnet walczyć. „ Potem oba pytali się w moim mieszkaniu o mnie, ale mnie nie zastali, i odtąd żadnego nie widziałem. „

P. Grenfelle zapytał się na iakich opieraią się dowodach te zeznania?

P. Brennet rzekł, iż każdy członek ma prawo przywieść w swey mowie iaki bądź dowód.

P. Wood czytał daley do 30 podobnych zeznan, z których pokazuie się, że Edward wszystkich używał sposobów do uwiedzenia osób do spisku przeciw Ministrom, że nie oszczędzał nawet pieniędzy na zakupienie broni i t. d. P. Wood, zapewniał, iż wszystkie przywiedzione przez niego osoby, gotowe są na żądanie ponowić te zeznania, i z tego względu żądał ieszcze raz wyznaczenia w tey mie-

rze taynego wydziału.

P. Robert Wilson popierał wniosek P. Wood, i spodziewał się, iż Ministrowie zastanowiwszy się dokładnie nie zechcą mu się sprzeciwiać, zwłaszcza, iż nadarza im się pora do usprawiedliwienia się z zarzutu, iż Edward w porozumieniu z niemi działał i dla tego nie chcieli go na świadka podczas ostatniey sprawy spiskowych stawić.

P. Banks: Dowody, które zacny Ławnik przytoczył, są w oczach moich niczem. Mówi, iż Edward był iedynym sprawcą spisku przeciw Ministrom. Wszystkie osoby, które on do kupy zwołał, powtarzaią to samo i nikogo więcey nie wymieniaią. Dziwi mnie poniekąd, iż uszło bystrości Zacnego Ławnika, że to może bydź zmowa przeciw tey osobie, bo wszyscy zeznaiący są wspólnikami zbrodni i na taką samę zasługuią karę iak straceni. Czyliż Zacny Ławnik zamienić chce izbę na sąd przysięgłych, w którym wystąpiłby iako oskarżyciel? Jeżeli tak iest, tedy wcale przeciwne od innych członków ma o władzy i powinnościach izby wyobrażenie. Jestże rzecz tak nagła, iż zwyczayny bieg sprawiedliwości na iey roztrzygnienie nie wystarcza? Mniemaż P. Wood, iż izba będzie w tey chwili na powietrze wysadzoną? Mniemaż, iż ciągle ieszcze istnieie spisek na wymordowanie członków? Nie mówię, ażeby Edward był niewinny, ale pomiędzy zeznaiącemi P. Wood znayduią się niektórzy równie winni iak Edward. Co do spisku sądzę, że ten iuż szczęśliwie iest przytłumiony. Czegóż właściwie żąda ieszcze Zacny Ławnik? Chce pociągnąć Edwarda do odpowiedzialności i wygnać z kraiu; stósownie do zeznania świadków iest on nie tylko naywiększym zdraycą kraiu, ale nawet tych którzy mu w dobrey wierzyli wierze, a których powinien przynaymniey był oszczędzić; lecz przychodzi znowu ludzkość Zacnemu Ławnikowi; przez dobroć swoią nie chce iuż widzieć Edwarda zabitym, ale z kraiu wygnanym, i za powód swoiego postępowania podaie w krótkości, iż Edward przy długiem postępowaniu sądu uyść może z kraiu.

P. Hobhouse nowy reprezentant od Westminsteru: Lubo nie iestem zupełnie niezdatny do rozróżnienia słuszności od niesłuszności, iestem przecie tego zdania iż będące w mowie pytanie powinno bydź pod rozwagę izby wzięte. Izba zawsze była skłonną do dochodzeń ile razy rzecz była o spisku przeciw Ministom; dla czegóżby i teraz nie miała przyiąć wniosku Zacnego Ławnika, zwłaszcza gdy idzie o spisek na życie reprezentantów ludu? Nie iestże słusznością, aby poczwara, która chciała krew przelać, oddaną została w ręce sprawiedliwości?

P. Burdett: Utrzymywanie bezwstydnych szpiegów było zawsze znakiem złego rządu, i że w nim znayduie się coś takiego, co bydź nie powinno, okazuie z iedney strony niebezpieczeństwo, a z drugiey nieukontentowanie, i przymusza do podobnych sposobów dla odkrycia poruszeń, które pod dobrem rządem nigdy mieysca nie maią. Zacni Panowie na przeciwko siedzący ubolewaią nad nieszczęśliwem położeniem sług kraiowych, iż zmuszonemi są utrzymywać szpiegów; lecz nie widzę tego potrzeby, a co do ubolewania, sądzę, iż ci, którzy szpiegów utrzymuią

zarówno są podłemi iak sami szpiegowie. Nie mogę się nakłonić do odstąpienia od wniosku P. Wood, gdyż przekonany iestem, iż dochodzenie tey sprawy obwinić lub uniewinnić musi Ministrów, i t. d. (Podczas tey mowy ustawicznie się śmiano.)

P. Caning: Zacny Baronet (Burdett) użala się, iż niektóre iego uwagi śmiech wzbudziły, i mniema, iż ważność sprawy powinna ie przeciw śmiechowi zasłonić; lecz raczy się zastanowić, iż glupstwo więcey pobudza do śmiechu niżeli dowcip, i izba nie mogła się od niego wstrzymać, gdy usłyszała, iż spiski mogą bydź uśmierzonemi przez odepchnięcie donoszących o nich wspólników. (Tu wyszydził P. Canning resztę mowy P. Burdetta, potem przystąpił do wniosku P. Wood, który podobnież wyszydził.)

P. Burdett tak ostro odpowiedział na mowę P. Canninga, iż napomniany został do porządku; ale nakoniec za pośrednictwem P. Roberta Wilson i Mowcy poiednali się. — P. Brougham mówił ieszcze obszernie za wnioskiem P. Wood, lecz ten bez głosowania nawet został odrzucony.

We środę były u Dworu pierwsze wielkie pokoie od wstąpienia na tron Króla Jerzego IV. Ziazd był nader liczny i świetny, gdyż szlachta i inne osoby oczekiwały tylko sposobności dla oświadczenia Monarsze swey przychylności. Było przeszło 800 osób obecnych i wszystkie były do ucałowania ręki Królewskiey przypuszczone. Krol znaydował się w dobrem zdrowiu i bez wielkiego utrudzenia odbydź mógł ten obrządek. Z rodziny Królewskiey naydworniey przyiechał Xże Sussexu. Hr. Bathurst, w niebytności Lorda Castlereagh, stawiał przed Królem znakomitszych cudzoziemców, którzy otrzymali posłuchanie pożegnania, a między któremi znaydowali się Xże San Carlos, Xże Castelcicala, Xże Holsztynsko - Augustenburg i Hr. Tauenzien. Drugie wielkie pokoie nastąpić maią d. 17 b. m. w dniu urodzin Król wey.

Odezwa Królewska pod d. 6 Maia oznaczaiąca uroczystość koronacyi na d. 1 Sierpnia r. b. ogłoszona naypierwey była w gazecie dworskiey potem w innych gazetach, a nakoniec osobno wydrukowana i wszędzie poprzylepiana. Wyznaczona przez nią iest kommissyia z Xiążąt krwi Królewskiey, taynych Radców, urzędników koronnych, Duchowieństwa, wyższey szlachty, która rozpocząć ma swoie posiedzenia d. 18 b. m. w sali pałacu Westminsterskiego; zgłaszać się do niey maią ci J. K. M. poddani, którzy stosownie do zwyczaiu obowiązanemi są znaydować się na obrzędzie koronacyi, a ci którzy, nie mogliby się znaydować maią podać przyczyny na piśmie, które J. K. M. po rozważeniu albo przyymie, albo odrzuci.

Jeneralny Konsul Angielski i sprawuiący interessa w Lizbonie założył tam węgielny kamień na kościoł Angielski.

W okolicy Woburn, wsi Xcia Bedfort następuiące zdarzenie stało się celem powszechney rozmowy: W ogrodzie tamteyszym znayduią się dwa stawy, w których kąpiąc się niedawno chłopcy znaleźli o 6 stóp od brzegu kilka sztuk złota, które uznano za całe i pół gwineie. Wiadomość o tem rozeszła się błyskawicą; lud zbiegał się kupami do bogatych stawów, dla szukania pieniędzy, iakoż warto było szukać, bo znaleziono znaczną

summmę w złotych i srebrnych pieniądzach. Lecz ogrod został przy tem zniszczony, i dozorca zaledwo potrafił lud odegnać, postawiwszy potem wednie i w nocy 4 ludzi na straży, którzy lud oddalali. Rzecz tę wyiaśniaią iak następuie: Przed kilku tygodniami umarła we wsi Crawley o granicę od Woburn, staruzska nazwiskiem Sims, którą za życia miano za bardzo bogatą w gotowiznie. Podczas ostatniey choroby nie przypuściła do siebie żadnego z krewnych i przyymowała tylko usługi od mieszkaiącey obok niey starey kobiety. Po iey śmierci obięli krewni dom i ruchomości, ale pieniędzy nigdzie nie znaleziono. Padło podeyrzenie na usługaczkę; wzięto ią do więzienia, ale gdy się stale zapierała, uwolniono. Z powodu znalezienia powyższych pieniędzy przypomniały sobie niektóre osoby, iż widziały ową kobietę nad temi stawami w postawie, iak gdyby łabędziom ieść dawała i za ich zoczeniem uciekała w krzaki. W iednym z stawów znaleziono także pugilares nieboszki z wielu biletami bankowemi; ale że kobieta obstaie przy swey niewinności, nie można zatem doyść prawdy.

Z wyspy S. Heleny nadeszły tu doniesienia do 26 Marca. Bonaparte był zdrowy i ciągle z rana w ogrodzie pracował. Nosi zazwyczay pod czas tey pracy białą kurtkę i słomiany kapelusz, i zdaleka trudno go od iego służących rozeznać. W nowym swoim domu nie był ieszcze, ale uważano, iż gdy robotnicy odeszli, zaglądał do niego oknami; sądzą zatem, iż gdy ukończony zostanie przeniesie się do niego bez sprzeczki. Dawnieysze doniesienia o słabości iego zdrowia są zmyślone; ciągle iednak nie przyymuie żadnych odwiedzin.

Na wyspie Francuzkiey ustała nakoniec zaraźliwa choroba, która tam okręt z Ceylonu przywiozł i 6000 ludzi ze świata zabrała. Lecz zato na wyspie Burbon wybuchnęła takaż choroba, na którą iuż kilka set ludzi umarło.

Na przylądku Dobrey nadziei przy odkopywaniu podziemnego sklepienia znaleziono boki okrętu z cedrowego drzewa, i sądzą ie bydź szczątkiem Fenicyianów okrętu. Jeżeliby ten domysł był prawdziwy, tedy wątpićby nie należało, iż Syryyczykowie w handlowych swoich przedsięwzięciach odwiedzali południowy szczyt Afryki.

Wczoray nadeszły tu doniesienia z północney Ameryki do 14 Kwietnia, z których to iest nayważnieyszem, że Kongress przyiął bil zabraniaiący handlu między ziednoczonemi Stanami i Angielskiemi wyspami. — Z Wasingtonu piszą, że nowy Hiszpański Minister, Jenerał Vives, zaraz za swoim tam przybyciem oddał Rządowi zatwierdzony przez Króla bez żadnego warunku traktat względem ustąpienia Florydów. Morning - Chronicle dodaie: ieżeli to prawda, tedy iest to nowem ziawieniem w osobliwszych tych układach, i zapytuie się: co na to powiedzą Stany, ponieważ podług 172 artykułu konstytucyi Monarcha nie może ustąpić żadney prowincyi lub miasta bez pozwolenia Stanów? — Goniec, który po zaszłey w Hiszpanii odmianie, pobiegł z nowemi instrukcyiami dla Jenerała Vives dopiero za miesiąc przybydź może do Wasingtonu.

DODATEK DO Nro 44. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 31 MAIA 1820 ROKU WE SRODE.

Z Bruxelli d. 15 Maia.

Hr. Moltke, nadzwyczayny Poseł Króla Duńskiego przy Dworze Niderlandskim powrócił tu z bratem swoim z Londynu.

Sąd kassacyyny zatwierdził wczoray wyrok 1szey instancyi na P. Straeten za napisanie Xiążki o stanie Niderlandów. Tymczasem ze składek zebrał do 11 b. m. na zapłacenie swey kary 3139 Fr. i dotąd są ieszcze czynione.

Słychać, iż między Perronne i Cambray przytrzymano dwie osoby, które uiechać chciały z Francyi do Niderlandów. Maią one do zamachu Gravier należeć. Na granicach Francyi zaleconem iest ścisłe dawanie baczności na paszporty przeieżdżaiących.

Burza dnia 9 b. m. poczyniła wielkie szkody około Antwerpii, &c.

Od brzegów Menu d. 17 Maia.

Rzecz o Zydach Frankfortskich została nakoniec w tamteyszem ciele prawodawczem roztrzygnioną; ugoda Seymu związkowego co do istoty przyiętą została; pozwolono im nawet więcey, bo w ugodzie mieli wyznaczony obwód razem do mieszkania i na sklepy, teraz pozwolono im w całym mieście mieszkać, sklepy iednak w iednem tylko mieyscu mieć mogą; ale tytułu obywateli Izraelskich im nie przyznano.

Rozchodzi się od kilku dni pogłoska, która znayduie dosyć wiary, że Stolica S. przyśle do Frankfortu pełnomocnika swoiego, dla zawarcia ostateczney umowy z pełnomocnikami Dworów Niemieckich względem urządzenia katolickiego Kościoła w Niemczech.

Z Sztokolmu d. 12 Maia.

Dziś zaszło u nas ważne zdarzenie. Kanclerz sprawiedliwości znalazł się znaglonym całe kollegium woienne pociągnąć do sądu. Samowolne przez to kollegium zniesienie ze szkodą prywatnych osób zawartego urzędownie na dostawę żelaza kontraktu, zpowodowało Kanclerza do tego kroku.

Major Blom, mechanik nasz, zaczął niedawno wynalezionym przez siebie sposobem stawiać domy, które mogą bydź z iednego mieysca na drugie prze-

noszonemi. Domy te składaią się ze ścian z podwoynych deszczek; wewnątrz w poprzek, a zewnątrz pochyło stawianych, dobrze zbitych i przyszrubowanych, które mogą bydź łatwo rozebrane i przewiezione. Podłoga, powała, dach, piece, okna &c. Wszystko tak iest urządzone, iż bez szkody może bydź rozebrane i zestawione. Domy te, gdy są dobrze złożone, wolne są od przeciągu wiatru i na zimę ciepłe. Cena ich iest mierna. Królewic Następca tronu zamówił takowy dom, który ma bydź w obozie pod naszem miastem w przyszłym miesiącu postawiony. Mieć będzie 10 łokci kwadratowych obwodu, przedpokóy, izbę sypialną i gabinet, i nie będzie iak 1100 talarów kosztował. Król zamówił większy ieszcze tego gatunku dom, który stawiany iest w Rosendal. Do Hamburga i innych mieysc zamówiono takież domy na podwoyne mieszkania.

ROZMAITOSCI.

Wyimek z politycznego Katechismku Xiędza Pradt.

" Rewolucyia Hiszpańska iest naywiększem w dzieiach świata zdarzeniem; obeymuie bowiem Europę i Amerykę, zaciera ostatnią plamę, którą wschodni despotyzm zostawił ieszcze w nowey cywilizacyi narodów, i uwiadomia Rządy, że iuż nadszedł czas, aby połowę woyska rozpuściły. Powstanie żołnierzy dokazało tego, czego rozumowi i filozofii odmówiono, które od 50 lat wzywaią Królów, aby dla ulżenia kosztów ludowi, zmnieyszyli liczbę żołnierzy, którzy wznoszą lub obalaią despotyzm. Nauka wyniknęła z samego złego, i tyle przynaymniey dobrego zrobiła, iż samo się obaliło. — Zdarzenie w Hiszpanii zawiera w sobie zarodek koleynych odmian w wszystkich rządach, które nie są ieszcze konstytucyynie urządzone, lub iak n. p. Francyia, wstecz porządkowi konstytucyynemu postępuie. Niema chwili do stracenia, dla wydobycia się z tego nieszczęsnego systematu, który utrzymać się nie może. Jedno ieszcze zamięszanie, iak poprzedzaiące, a iuż może nie będzie można się zwrócić... Kupa Dworzan i doradców, którzy w zwyczaynych czasach otaczaią Monarchów, którzy staraią się troskliwie oddalać każdego, który wolno myśli, otwarcie mówi, zastanawia się nad obecnym i przyszłym stanem; ci ludzie, mówię, próżni, nie umieiący radzić w razie nieszczęścia, poddaiący tylko środki postrachu i tchórzowstwa, niechay się oddalą; Monarcha nasz i oyczyzna nie potrzebuią nikczemney i przewrotney ich rady. Upadniemy bowiem razem z temi ludźmi w śród bogactw ziemi i błogosławieńst szczodrey natury, wystawiaiąc światu widok, iż nie umieliśmy z sił naszych pożytkować. Reszta Europy znayduie się niemal w takim samem iak my stanie. Wszędzie prawie kieruią sprawami publicznemi ludzie, którzy sprzeciwiaią się biegowi natury. Bez naruszenia sumienia mogliby się od spraw publicznych oddalić, bo te oddaliły się iuż od nich. Ludzie ci nie należą do teraźnieyszego świata. Przykład Hiszpanii iest okropny..."

O spadaniu ceny Wełny i Lnu. — Dziwuią się, iż cena przedniey Niemieckiey wełny spada, a zapominaią, że Kompaniia Jndyyska sprzedaie za bezcen bawełnę; i ieżeli nizka iey cena dłużey trwać będzie, tedy wełniane materyie sta-

na się za czasem w Niemczech zbytkową, a bawełniane zwyczayną odzieżą nayuboższego człowieka. W Anglii zmnieyszaią się coraz bardziey rękodzielnie sukienne; bawełniane zaś tkaniny zastępuią płótno, a zatem i cena lnu spadać musi.

Dnia 29 i 30 M a i a 1820

Cena zboż różnego gatunku na targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr
Przenicy	15 —	14 15	14 —	12 —
— Zyta	10 —	9 15	8 15	7 —
— Jęczmienia	7 —	6 —	5 15	5 —
— Owsa	6 —	5 15	5 10	— —
— Jagieł	20 —	19 —	18 —	17 —
— Grochu	7 15	6 15	6 —	5 15
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

W Gdańsku d. 19 Maia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp. 700	do 960.
Żyta	— — 430	— 460.
Jęczmienia	— — 280	— 320.
Owsa	— — 260	— 320.
Grochu	— — 520	— 580.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 29 Maia.

	Złp.	gr.
Czer. Zł. Holl: monetą Courant	19	10
— detto Cesarski . . . . — .	19 —	8
Fryd. Pruskie . . . . . — .	33 —	15
Luidor . . . . — .	37 —	—
zoto frankowy . . . . . — .	32 —	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	233 —	—
Złoty ryński. Szeinami . — .	1 —	21

DONIESIENIA

W dniu 13 Czerwca 1820 od godziny 9 ranney poczynaiąc, a od 2 po południu aż do ukończenia w Krakowie na przedmieściu Wesoła wyższa w domu Zaiezdnm pod L. 191 odbędzie się Licytacya w drodze Exekucyi, mocą którey dochody Juryzdyki M rsztynowska zwaney z mieszkań, z Domów do tychże przyległych Ogrodów, Gruntów i łąk pod Lmi 191 192 193 194 195 196 sytuowanych wszelkie użytki na rok ieden od dnia 24 Czerwca 1820 r. poczynaiąc aż do dnia 24 Czerwca 1821 r. wydzierżawione zostaną; szacónek roczny tychże użytków na wydzierżawienie wystawionych na pierwsze wywołanie iest następuiący:

1) z Domu Zaiezdnego z Wyszynku i Ogródka przyległego pod L. 191 rocznie złp. 400.

2) Z Domu Murowanego pod L. 192 1/3 1/4 i 195 z przyległym do tegoż Ogrodem rocznie złp. 600.

3) Z Dworku pod L. 196 z przyległym Ogrodem gruntami i łąką rocznie złp. 600.

Pretendenci opatrzeni w Vadium 10 część szacónku wyrażonego respective każdego domu w mieyscu i godzinie oznaczoncy znaydować się zechcą.

W Krakowie d. 27 Maja 1820 r.

Kawecki, Kom: Sąd:

Licytacyia ruchomości po niegdy Eleonorze Girtlerowey pozostałych iako to: Sukien kobiecych, bielizny, pościeli, sprzętów różnych domowych i sreber odbędzie się w Rynku Miasta Krakowa w Domu pod L. 14 sytuowanym na dniu piątym Czerwca r. b. 1820 od godziny trzeciey po południu, a to w skutek polecenia Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa z dnia 15 Maia 1820 r. do L. 1360 wydanego.

W Krakowie dnia 29 Maia 1820 r.

Matakiewicz, Notaryusz.

Podpisany uwiadomia komu o tem wiedzieć potrzeba, iż upoważnienie dobrowolnego zarządzania maiątkiem własnym dnia 4 Lutego 1818 r. żonie moiey Annie z Komorowskich Bleszyńskiey dane, odwołuię. — Dan w Krakowie d. 29 Maja 1820 r.

Daniel Bleszyński, Dóbr Łapszowa w Królestwie Polskiem Dziedzic.

W dniu 6 Czerwca r. b. o godzinie 9 ranney w Krakowie przy Ulicy Franciszkańskiey pod L. 221 Kancellaryi Komornika sprzedane zostaną drogą Exekucyi przez

publiczną Licytacyią Srebra różne w zastawie będące, iako to Waza z cestumentem i t d. które to Srebra na widok publiczny przez dni trzy poprzedzaiące sprzedarz stósownie do Art: 621 K. P. S. w mieyscu sprzedarzy wystawionemi będą.

W Krakowie dnia 23 Maia 1810 roku.

Kawecki, Komor:

Znane z skutków swoich Publiczności Kąpiele Siarczane w Swoszowicach na wiele cierpień ciała ludzkiego pomocne, przez swą bliskość od Krakowa, Wieliczki, Podgórza przyiemne, i w wygody wszelkie opatrzone, podług zwyczaiu rozpoczynać się będą z dniem 1 Czerwca roku bieżącego.

Felix Radwański,
Właściciel Swoszowic.

Podpisany ustanowiony Kurator Massy Izydora Miłko, wzywa wszystkich, którzyby do Massy tey iakowe prawo mieć sadzili, aby, po odebraniu takowey, do Trybunału Cywilnego I Instancyi Woiewództwa Krakowskiego w ciągu miesięcy trzech zgłosili się; w przeciwnym bowiem razie, Massa ta iako bezdziedziczna Skarbowi publicznemu, na własność przyznaną zostanie. — W Kielcach d. 5 Maia 1850 r.

Fachinetti, Kurator.

Podpisany ma honor donieść Prześwietney Publiczności, że codziennie dostać u niego można pozłacanych, posrebrzanych i bronzowanych towarów, iako to: Luster, lichtarzów stołowych i ściennych, w różnych gatunkach draperyynych, robot do firanek, ram do popiersiów, &c. Podpisany podeymuie się także robienia wszelkiego gatunku nowych drzewianych robót, iako też starych ochędorzenia i odnowienia. — Mieszka na Podgórzu pod czarnym Orlem pod Nrem 2 na pierwszym piętrze.

Józef Ruepp, Pozłotnik i bronzownik.

☞ Nowo przybyły Artysta ze Lwowa, osiadaiący za upoważnieniem Rządu w Krakowie, ma honor polecić się Prześwietney Publiczności w tańcach każdemu podług upodobania dogodnych. — Życzący sobie oddać dzieci swoie do ukształcenia tak w figurach iako i w tańcach, udać się raczy na ulicę Gołębią pod Nr. 253 do domu JP. Zebrowskiego na drugie piętro.

A. Różański, Metr Tańców.

U Salomona Spiry na Kaźmierzu przy Krakowie w kamienicy W. Popiela pod L. 83 na pierwszym piętrze zamieszkałego dostać można Tabaki Galicyiskiey w ołowkach cało fontowych, półfontowych i ćwierćfontowych wagi Wiedeńskiey, w gatunku nayprzednieyszym i w cenie miierney; o czem Szanowną Publiczność uwiadomia się.

Kąpiele siarczne w Krzeszowicach w Okręgu W. M. Krakowa w rozlicznych Chorobach ze skutków lekarskich sławne, otworzone zostały dnia 15 Maia r. b. Pawilon, Dworków pięć, i Gmach Łazienki Zielone zwany są od dnia rzeczonego do naięcia. — Oberża i Traktyernia dobrze urządzone ku wszelkiey wygodzie iak również Sala w Pałacu ku zabawie przy dobraney Muzyce uprzyiemnią czas pobytu w kąpielach Szanownych Gości; wszakże i okolice Krzeszowic naypięknieysze ku zbawiennym skutkom przyczynić się mogą. — Czystość, pospiech i punktualność w usłudze potrzebney zapewnia.

J. Kwasniewski, Doktor Med:

W Domu Macieia Knotza pod N. 460 w Ulicy S. Jana pod znakiem Króla Węgierskiego od dnia 20 Maia r. b. można dostać dobrego Octu winnego węgierskiego kwartę za złp. ieden, tudzież Ogórków węgierskich marynowanych w większych, lub mnieyszych baryłkach. — Oraz czyni tenże Właściciel wiadomo, iż Dom murowany, wraz z Ogrodem w Ulicy Szpitalney pod Nrem 608 z wolney ręki każdego czasu ma do sprzedania.